

СТАНОВИЩА
ОТ
ЗАСЕДАНИЕ НА ЕКСПЕРТНО-ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ,
НАЗНАЧЕН СЪС ЗАПОВЕД №СОА23-РД91-168/10.04.2023
НА КМЕТА НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА,
ОТНОСНО ПОСТЪПИЛИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПАМЕТНИЦИ И
ПАМЕТНИ ПЛОЧИ,
ПРОВЕДЕНО НА 11.04.2023 Г.

- 1. Идеен проект за паметник на проф. Стефан Данаилов – СОА22-ГР94-5157**
Вносител: Владимир Данаилов

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет поддържа своето становище от заседанието, проведено на 22.11.2022 г., а именно:

„Експертно-художественият съвет подкрепя идеята за изграждане на паметник на Стефан Данаилов.

Същевременно счита, че съществува риск от пренасищане на парк „Градска градина“ с паметници и паметни знаци. С оглед на това, препоръчва на Съюза на българските артисти, подкрепил идеята, да предложи място /алея/ за поставяне на паметници на бележити български артисти.

Предвид Решение № 814 на Столичния общински съвет от 27.10.2022 година за именуване на поземлен имот за озеленяване представляващ ПИ 68134.902.987 от КККР, находящ се между бул. “Христо Смирненски”, бул. „Джеймс Баучер“ и ул. „Арх. Йордан Миланов“, район „Лозенец“ с името „Градина „проф. Стефан Данаилов“, Съветът предлага проектът да бъде изготвен за цитираното местоположение.“

В допълнение, следва да се отбележи, че „Градска градина“ е обявена за недвижима културна ценност на парково и градинско изкуство /от системата на исторически зелени площи/, съгл. Директивен план-концепция за системата от исторически зелени площи – централна градска част – София, приет с протокол на ЕС № 51 / 21.12.1987 г.

Предвид това, Съветът счита, че към извършването на намеси в недвижими културни ценности трябва да се подхожда изключително внимателно, тъй като това може да доведе до значителни промени в облика и историческата достоверност на обектите. При всяка намеса в историческа градина или на която и да с част от нея, всички нейни съставни характеристики трябва да се разглеждат едновременно. Изолирането на различните операции би навредило на единството на цялото пространство.

- 2. Пейка, посветена на Яна Язова - СОА22-ВК66-11553**
Вносител: Спартак Дерменджиев

Становища от заседание на Експертно-художествения съвет, проведено на 11 април 2023 г.

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет подкрепя идеята за паметен знак на Яна Язова. Същевременно счита, че липсват аргументи в подкрепа на идеята за поставяне на паметния знак на територията на Градина „Свети Климент Охридски“. Съветът приема становището на Направление „Архитектура и градоустройство“, а именно: „...че е необходимо внимателно да се подходи при разполагане на паметници на личности, които нямат пряко отношение към университетската култура и българската писменост. Градината е тематична, исторически формирана и доминирана от паметника на Св. Климент Охридски и близостта до Софийския университет.“

Също така следва да се отбележи, че вносителят не е приложил изискуемите документи, съгласно действащата нормативна база.

Предвид гореизложеното, Съветът препоръчва да бъде проведен конкурс за идеен проект на паметен знак на Яна Язова.

Проектът не се допуска до разглеждане от ОЕСУТ.

3. Проектиране и разрешение за строеж на паметник на Захари Стоянов - СОА23-НЦ62-5/06.01.2023

Вносител: Инициативен комитет

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно реализацията на проекта.

Проектът се допуска до разглеждане от ОЕСУТ.

4. Поставяне на паметна плоча на Стефан Данаилов - СОА23-ГР94-500

Вносител: Яна Тодорова

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет подкрепя идеята за поставяне на паметна плоча на Стефан Данаилов.

Същевременно препоръчва на вносителя да бъде премахнато изображението на Стефан Данаилов от паметната плоча.

Инициаторът да предостави за разглеждане от ЕХС архитектурен и художествен проект, представен в ситуация.

След предоставяне на цитираните документи от страна на инициатора, проектът ще бъде разгледан на заседание на Експертно-художествения съвет.

Проектът не се допуска за разглеждане от ОЕСУТ.

5. Проектно предложение за поставяне на скулптура „Малкият принц“ в парк "Младост" 3 - СОА23-ГР94-470

Вносител: Елка Гьорева

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно реализацията на проекта.

Проектът се допуска до разглеждане от ОЕСУТ.

6. Предложение за изграждане на скулптурен знак, посветен на академик Светлин Русев - СОА23-ВК66-1277
Вносител: Иван Русев – Фондация „Арт център „Илинденци““

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно идеята за паметен знак, посветен на академик Светлин Русев.

Същевременно счита, че е необходимо да бъдат преосмислени мащабът и символиката на предложението за разглеждане от ЕХС проект.

По отношение на предложеното пространство за разполагане на творбата, следва да се отбележи, че съгласно Директивен план-концепция за системата от исторически зелени площи – централна градска част – София, приет с протокол на ЕС № 51 / 21.12.1987 г., същото е обявено за недвижима културна ценност на парково и градинско изкуство /от системата на исторически зелени площи/. Предвид това, Съветът счита, че към извършването на намеси в недвижими културни ценности трябва да се подхожда изключително внимателно, тъй като това може да доведе до значителни промени в облика и историческата достоверност на обектите. При всяка намеса в историческа градина или на която и да е част от нея, всички нейни съставни характеристики трябва да се разглеждат едновременно. Изолирането на различните операции би навредило на единството на цялото пространство.

Проектът ще бъде разгледан на ново заседание – след предоставяне на актуализиран проект.

Проектът не се допуска до разглеждане от ОЕСУТ.

7. Паметна плоча на проф. арх. Евлоги Цветков - СОА23-ВК66-1846
Вносител: арх. Мария Давчева

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет подкрепя идеята за поставяне на паметна плоча на проф. арх. Евлоги Цветков.

Същевременно отправя към вносителя следните препоръки:

- На паметната плоча да не бъде поставян портрет на проф. арх. Евлоги Цветков от паметната плоча;
- Текстът да придобие следния вид:

В този дом живя
проф. Евлоги Цветков
1931 – 2017

изтъкнат архитект и преподавател

- Предвид направената първа препоръка, паметната плоча да бъде разположена хоризонтално, при възможност в близост до входа на сградата.

Препоръките следва да бъдат изпълнени при изготвяне на техническата документация.

Становища от заседание на Експертно-художествения съвет, проведено на 11 април 2023 г.

Проектът се допуска до разглеждане от ОЕСУТ.

8. Проектна документация за паметници на кап. Димитър Списаревски и ген. Стоян Стоянов - СОА23-ГР94-1009

Вносител: Орлин Георгиев – Председател на АИББА

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет подкрепя идеята за почитане на паметта на кап. Димитър Списаревски и ген. Стоян Стоянов.

Същевременно счита, че липсва мотивация относно съчетаването на паметни знаци, посветени на двете личности.

По отношение на предложеното пространство за разполагане на паметните знаци, следва да се отбележи, че съгласно Директивен план-концепция за системата от исторически зелени площи – централна градска част – София, приет с протокол на ЕС № 51 / 21.12.1987 г., същото е обявено за недвижима културна ценност на парково и градинско изкуство /от системата на исторически зелени площи/. Предвид това, Съветът счита, че към извършването на намеси в недвижими културни ценности трябва да се подхожда изключително внимателно, тъй като това може да доведе до значителни промени в облика и историческата достоверност на обектите. При всяка намеса в историческа градина или на която и да е част от нея, всички нейни съставни характеристики трябва да се разглеждат едновременно. Изолирането на различните операции би навредило на единството на цялото пространство.

Проектът не се допуска до разглеждане от ОЕСУТ.

9. Идеен проект за поставяне на паметна плоча на проф. днг Вера Ганчева - СОА23-НЦ62-208

Вносител: Бисера Йосифова – изпълнителен директор на НДФ „13 века България“

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно реализацията на проекта.

Проектът се допуска до разглеждане от ОЕСУТ.

10. Поставяне на обществена информационна табела по смисъла на чл.62, ал.1 от Наредбата за преместваемите обекти, за рекламните, информационните и монументално-декоративните елементи и за рекламната дейност на територията на Столична община в района на Монумент „Паметник на Съветската армия” - Решение №168 на Столичния общински съвет от 09.03.2023 година.

СТАНОВИЩЕ:

След като се запозна с предоставения текст за информационна табела, Експертно-художественият съвет предлага следния вариант:

**„ИНФОРМАЦИОННА ТАБЕЛА
ЗА „ПАМЕТНИК НА СЪВЕТСКАТА АРМИЯ“**

- На 05.09.1944 г., СССР обявява война на България.
- На 06.09.1944 г. правителството решава България да обяви война на Германия, което по военнoстратегически причини е направено на 8 септември.
- На 08.09.1944 г., Червената /по-късно съветската/ армия нахлува на българска територия. България не оказва военна съпротива, съответно няма дадени съветски жертви.
- След окупацията на 08.09.1944 г., Червената армия остава в страната до края на 1947 г. Преките и косвените разходи по окупацията надхвърлят многократно всички направени военни плащания от българската държава през първите пет години на Втората световна война.
- На 09.09.1944 г., след държавен преврат, Комунистическата партия идва на власт с помощта на съветските войски.
- През 1949 г., в знак на благодарност Комунистическата партия взема решение за изграждане на паметник на Червената армия.
- Паметникът е открит през 1954 г. в чест на 10 годишнината от началото на комунистическото управление и пропагандиране на просъветската власт.
- През 2000 г. е приет Закон за обявяване на комунистическия режим в България за престъпен.“

Също така, Съветът отправя следните препоръки:

- при възможност, текстът да бъде изобразен върху паметника със средствата на 3D мапинга;
- текстът да бъде редактиран от професионален коректор.

11. Предложение за поставяне на възпоменателен знак в памет на Милен Цветков - с възстановяване на чешма - СОА23-ВК08-5029
Вносител: Константин Павлов – кмет на район „Лозенец“

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно реализацията на проекта.

Същевременно отправя следните препоръки към вносителя:

- Табелата да бъде изместена, в посока основата на чешмата, с до 10 см.
- Да отпаднат скобите от текста.

Препоръките следва да бъдат изпълнени при изготвяне на техническата документация.

Проектът се допуска до разглеждане от ОЕСУТ.

12. Становище относно предложение за украсяване на статуята на Света София с вносител Хътс Груп ЕООД - СОА23-ГР94-1693

Вносител: проф. Георги Чапкънов - ЧАП и арх. Станислав Константинов.

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет приема предоставеното становище от проф. Георги Чапкънов - ЧАП и арх. Станислав Константинов.

Становища от заседание на Експертно-художествения съвет, проведено на 11 април 2023 г.

13. Предложение за поставяне на паметник на Хан Крум в Северен парк - Вносител: Инж. Димитър Димов – кмет на Район „Надежда“

СТАНОВИЩЕ:

Доколкото кметът на Район „Надежда“ е изразил положително становище относно започването на процедура относно изграждане на мемориален парк на територията на „Северен парк“, посветен на българските владетели, Експертно-художественият съвет ще окаже необходимото съдействие в рамките на своите правомощия за реализиране на идеята.

14. Проект за паметника в цял ръст на Георги Аспарухов – Гунди - СКК23-НЦ62-30/04.04.2022; СОА23-НЦ62-246/29.03.2023.

Вносител: Инициативен комитет „Привърженици на ФК „Левски““

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно реализацията на проекта.

Проектът се допуска до разглеждане от ОЕСУТ.

Председател: проф. Георги Янков(п).....

Членове:
.....(п).....

доц. Михаил Груев
.....(п).....

Димитър Стоянович
.....(п).....

Аделина Филева
.....(п).....

арх. Бойка Къдрева
.....(п).....

урб. Полина Стефанова
.....(п).....

д-р Илия Мечков(п).....

Изготвил:

А. Иванов – гл. експерт в дирекция дата: 11.04.2023

„Култура“